

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. S. Szabó Péter ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Mészáros István Sándor ügyvéd által képviselt alperes ellen kötbér megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. május 8-án kelt 7.G.41.142/2006/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.000.000 (egymillió) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes 2005. július 20-án kelt ... számú szerződéssel légiszállítási szolgáltatást rendelt meg, melyet a felperes egy ... típusú, 186 férőhelyes repülőgéppel vállalt teljesíteni a szerződésben rögzített tíz alkalommal, és menetrend szerint 135.000 forint/seat szolgáltatási díj megfizetése ellenében.

A szerződés 5.1. pontjában rögzítették, hogy a szerződéstől való elállás esetén az alperest kötbérfizetési kötelezettség terheli, melynek mértéke az első járat indulásától visszafelé számított 60. napig az első járat szolgáltatási díjának 15 %-a, az első járat indulásától visszafelé számított 60 napon belül a 30. napig az első járat szolgáltatási díjának 50 %-a, az első járat indulásától visszafelé számított 30 napon belül az első járat szolgáltatási díjának 100 %-a.

A szerződés 13.1 pontja szerint szerződésmódosításra - a szerződésben szabályozott esetek kivételével - kizárólag a felek írásbeli megállapodása alapján kerülhet sor.

Az alperes 2005. november 14-én egyfelől a teljes járatlánc lemondására, másfelől a szerződés módosítására vonatkozó nyilatkozatot tett, melyeket külön okiratba foglaltan, kísérlével juttatott el a felpereshez, kérve a két változat közli választását.

A fenti napon a peres felek között e-mail váltásra is sor került.

A felperes 2005. november 30-i levelében - többek között - jelezte, hogy járatlemondás esetén szternódiát fog számlázni az alperes felé.

Az alperes a 2005. november 14-én kelt teljes járatlánc lemondására vonatkozó nyilatkozatát ismételten eljuttatta a felpereshez 2005. december 5-én.

A felperes 2006. január 20-án kelt levelében - hivatkozva az alperes elállására és a szerződés 5.1. pontjában foglaltakra - 25.110.000 forint kötbérgényt jelentett be, melyet az alperes 2006. február 15-én kelt válaszelevelében vitatott.

A felperes 2006. június 13-án fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő 25.110.000 forint kötbér és járuléka megfizetése iránt, az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A felperes a keresetében a Ptk. 246. § (1) bekezdése alapján kérte az alperest kötelezni 25.110.000 forint kötbértartozás és annak 2005. december 5. napjától a kifizetés napjáig járó évi 20 %-os késedelmi kamata megfizetésére, hivatkozva arra, hogy az alperes 2005. december 5-én a szerződéstől elállt, tekintve, hogy erre a járatlánc megindulása előtt 23 nappal került sor, a szerződés 5.1. pontjában foglaltak szerint az első járat szolgáltatási díjával azonos összegű kötbér megfizetése terheli.

Az alperes érdemi ellenkérelmében elsődlegesen kötbérfelelőssége hiányára, másodlagosan 50 %-os kötbérfizetési kötelezettségére hivatkozott. Az elsődleges védekezése körében előadta, hogy az utazási csomagok és a repülőjegyek értékesítése érdekében az adott helyzetben elvárható magatartást tanúsította, ennek ellenére látható volt, hogy nem tudja a teljes járatláncot megtölteni utasokkal, ezért kezdeményezte a felperesnél a szerződmódosítást, mely nem vezetett eredményre; mivel a szerződés teljesítése nem volt objektíve elvárható, kötbérfelelősség nem terheli.

Álláspontja szerint a 2005. november 14-én felperesnek megküldött szerződmódosítási javaslatból, illetve a járatlánc lemondására vonatkozó nyilatkozatból egyértelműen kitűnt, hogy amennyiben a szerződmódosításhoz a felperes nem járul hozzá, úgy az alperes eláll a szerződéstől. A szerződésben nem állapodtak meg az elállás formai feltételeiben, ezért az alperes nyilatkozata a Ptk. 320. §-ában foglaltaknak megfelel, emellett a nyilatkozat 2005. november 14-én, azaz 44 nappal az első járat indulását megelőzően megérkezett a felpereshez, így a kötbér mértéke a szolgáltatási díj 50 %-a lehet.

Az alperes viszontkeresetet terjesztett elő, melyben kérte a felperest kötelezni 84.176.000 forint és annak 2006. március 11-től a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamata megfizetésére. A viszontkereseti kérelmében arra hivatkozott, hogy az alperessel a 2002-2003., 2003-2004-es szezonra vonatkozóan is kötöttek szolgáltatási szerződést, melyekben a szolgáltatási díj minden esetben „block seat”-enként lett meghatározva, mely a közöttük kialakult és a piaci gyakorlat alapján azt jelentette, hogy az alperesnek nincs díjfizetési kötelezettsége a járatlánc elején lévő „vissza üres” és a járatlánc végén lévő „oda üres” járatok után. A 2004/2005 szezonra vonatkozóan kötött szolgáltatási szerződésekben a felperes módosította a szolgáltatási díj összegét, azt „seat”-enként jelölte meg, azaz az üresjáratok után is szolgáltatási díjfizetési kötelezettséget írt elő - a viszontkereseti kérelmében részletezett számlák szerint mindösszesen 79.976.600 forint erejéig -, melyet az alperes a járat törlése elkerülése érdekében kénytelen volt kifizetni. Álláspontja szerint az üzleti kapcsolatukban kötött szerződések - az úti cél, az indulási idő, a repülőgép típusa, a szolgáltatási díj kivételével - azonos szövegezésűek, így blanketta-szerződésnek minősülnek. A 2004/2005-ös szezonra szóló szerződéseket a szolgáltatási díj számítása tekintetében a felperes egyoldalúan, az alperes tájékoztatása nélkül módosította, ezért az a Ptk. 205. § (5) bekezdésébe és a GK 37. számú állásfoglalásba ütközik, így a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján, a Ptk. 234. § (1) bekezdése szerint a szerződés e körben érvénytelen, azaz az eredeti állapot helyreállításának az alperes által kifizetett szolgáltatási díj visszafizetésének van helye.

Viszontkereseti kérelmében 4.200.000 forint megfizetésére a Ptk. 399. § a) pontja, 319. § (2) bekezdése alapján támasztott igényt, előadva, hogy ... számú szerződéstől eltérően a ... desztináció vonatkozásában 2005. elejétől 7 járat a sziget érintése nélkül közlekedett az időközben bekövetkezett vis maior miatt, ennek ellenére a felperes az eredetileg megállapodott díjat számlázta ki, melynek kifizetése megtörtént. A vis maior miatt a ...-i leszállások körében a teljesítés lehetetlenült, e körben a szerződésük megszűnt, így a felperes csak az arányos szolgáltatási díjra tarthatott volna igényt.

A felperes a jogalap és a követelés összege bizonyítottsága hiányában a viszontkereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy blanketta-szerződést kötöttek volna; az alperes a szerződés megszővegezésében részt vehetett, továbbá a szolgáltatási díj módosítása a szükséges figyelemfelhívással történt meg, melyet az alperes kellő körültekintés esetén észlelhetett, valamint szakcéggént tisztában kellett lennie a „block seat” és a „seat” fogalmakkal.

A szolgáltatási szerződés részbeni lehetetlenülése vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a szolgáltatási díjat fix összegben határozták meg a leszállások számától függetlenül, nincs jelentősége, hogy a felperesnek a teljesítéssel kapcsolatban milyen költsége nem merült fel. Utalt arra, hogy az alperes kérésére mellőzte a ...-i leszállást hét esetből öt alkalommal, két esetben pedig felvették helyette ... leszállóhelyet, ezen szerződésmódosításuk azonban a szolgáltatási díjat nem érintette.

Az elsőfokú bíróság 2007. május 8. napján kelt 7.G.41.142/2006/12. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 25.110.000 forintot, valamint annak 2005. december 5-től a kifizetésig járó évi 20 % kamatát, valamint 2.893.800 forint perköltséget, az alperes viszontkeresetét elutasította.

Ítélete indokolásában a kereseti kérelemben megjelölt szerződés 5.1. pontjában foglaltakat vizsgálva megállapította, a szerződő felek az elállás jogát ellenérték fizetése ellenében engedélyezték, mely a Ptk. 320. § (2) bekezdésében szabályozott bánatpénz kikötésének felel meg. Megállapította, hogy az alperes a szerződéstől, annak teljesítése előtt elállt, a szerződést az elállása megszüntette, a bánatpénz esedékessé vált, így arra vont következtetést, hogy a felperes kereseti kérelme ezen a jogcímen megalapozott; utalt arra, hogy a kikötött bánatpénz megfizetése alól kimentésnek nincs helye. A szerződés megszűnésének időpontja vonatkozásában arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes szándéka 2005. november 14-én elsődlegesen a szerződés módosítására irányult, elállási szándéka csak feltételes volt, az elállás azonban csak akkor alkalmas a joghatás kiváltására, ha az egyértelmű, határozott, és abból a szerződés megszüntetésére irányuló akarat a másik fél számára is egyértelműen felismerhető. A 2005. november 14-i nyilatkozat ezen feltételeknek nem felelt meg, azt az alperes sem értelmezte elállásként, ezt bizonyítja, hogy a szerződés módosítása érdekében tárgyalásokat folytattak. Az alperes a tárgyalásokat követően, 2005. december 5-én a teljes járatlanc lemondására vonatkozó nyilatkozatát megismételte, mely elállásnak minősült, ezen időpontban a szolgáltatási díj 100 %-a vált bánatpénzként esedékessé.

Az elsőfokú bíróság a szerződés részleges érvénytelenségére alapított viszontkereseti kérelem alaptalansága körében kifejtette; a szolgáltatási díj a szerződésnek olyan része volt, amit folyamatosan és minden szerződéskötéskor egyeztettek, ezért nem lehet általános szerződési feltételnek tekinteni; amellet a 2004. augusztus 19-én aláírt szerződésnek a korábbi szerződésekhez képest módosuló részeire a felperes az alperes figyelmét megfelelően felhívta; a szolgáltatási díj mellett vastagított betűvel kiemelésre került az, hogy az összecszerűen meghatározott díjat miután kell fizetni, felsorolásra kerültek a szolgáltatási díjfizetéssel érintett járatok, és kiemelték, hogy melyek az üresjáratok. Utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a szerződés-tervezetet az alperesnek a felperes megküldte, annak tartalmával megismerkedhetett, észrevételt, új ajánlatot tehetett; a számlákat nem kifogásolta, ennek elfogadható indokát a perben nem adta, továbbá a következő szezonra ugyanezen feltételekkel a szerződést megkötötte, mindez azt bizonyítja, hogy a felperesi tájékoztatás megfelelő volt. Hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy a peres felek mindketten szakcégnek minősülnek, a felperesnek nem kellett számolnia azzal, hogy a vitatott fogalmakat az alperes nem ismeri, illetőleg, hogy ezekre külön tájékoztatási kötelezettsége állna fenn. Az alperest terhelte együttműködési kötelezettség annak körében, hogy az adott fogalommal nincs tisztában, ennek elmulasztása a terhére esik, és arra a Ptk. 4. §-a szerint nem hivatkozhat.

A ... szerződés részbeni lehetetlenülésére alapított viszontkereseti kérelem megalapozatlansága körében az elsőfokú bíróság kifejtette; a természeti katasztrófa egy leszállóhelyet érintett, ami a szerződés lehetetlenülését nem eredményezte, az alperesnek lehetősége lett volna másik leszállóhelyet megjelölni, mint ahogy arra két járat esetén sor került. A leszállóhely törlésére vonatkozó eljárást és következményét a felek a szerződésük 6. pontjában rendezték, mely szerint díjvisszatérítés a megrendelőnek nem jár.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását, marasztalása fele összegre történő leszállítását, és 82.976.600 forint erejéig viszontkeresetének történő helyt adást, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint a 2005. november 14-én felperesnek megküldött szerződésmódosítási és elállási nyilatkozat egyértelmű jogi helyzetet teremtett, az alperes szándéka szerződésmódosításra vagy ezen javaslata elfogadása hiányában a szerződéstől történő elállásra irányult. Mivel a felperes semmilyen nyilatkozatot nem tett a levele kézhezvételét követően, szerződésmódosításra pedig csak írásban kerülhetett sor, nyilvánvaló volt az alperes számára, hogy az elállása hatályosult, és a 2005. november 14-i nyilatkozata a szerződést megszüntette. Amennyiben a felperesnek nem volt egyértelmű az alperes szándéka, a Ptk. 4. § (1) bekezdésében foglaltakból következő együttműködési kötelezettsége körében nyilatkozattételre kellett volna felhívnia, melyre nem került sor, ennek elmaradása nyilvánvalóan az érdekében állt, így az, hogy a 100 %-os mértékű szolgáltatási díjra támaszt igényt a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakba ütközik. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság annak megállapításakor, hogy 2005. november 14. és december 5. között tárgyaltak, erre ugyanis a perben adat nem merült fel.

A viszontkereset elutasítása körében változatlanul fenntartotta azon okfejtését, hogy a szolgáltatási díj számítási módját évek óta változatlanul tartották, így az általános szerződési feltételnek, olyan blankettaszerződési elemnek minősül, amelynek egyoldalú megváltoztatása esetén a Ptk. 205. § (5) bekezdése szerinti tájékoztatási, figyelem felhívási kötelezettség fennáll. Arra is hivatkozott, hogy a szerződésük gazdálkodó szervezetek közötti blankettaszerződés, melyre irányadó a GK 37 számú állásfoglalás. Téves az indokolás azon része, mely szerint a felperes azzal, hogy a „seat” megjelölést vastagítottan írta, eleget tett a figyelem felhívási kötelezettségének, a korábbi szerződésekben is ugyanúgy vastag betűvel írták a „block seat” megjelölést, amely mindig a konkrét árral együtt került kiemelésre. Azt, hogy eltérő-e az írásmód, nem önmagában, hanem a szerződés egészéhez, illetve a felek közötti korábbi gyakorlatot vizsgálva kell elbírálni. Annak kiemelése pedig, hogy melyik járat egyirányú, illetve oda-vissza irányú, nem alkalmas az alperes figyelmének felkeltésére, mert új információt nem tartalmaz, az első járat csak kifelé, az utolsó csak visszafelé szállít utasokat; hivatkozott arra is, az angol fogalmak nem minősülnek mindkét fél számára egyértelmű szakmai kifejezésnek; a z elsőfokú bíróság anélkül vont következtetést a szakmai kifejezések ismeretének szükségességére, hogy ezen szakkérdést megfelelően tisztázta volna- saját előadása alátámasztására magánszakértői véleményt csatolt - illetőleg nem tárta fel a felek szerződéskötési szándékát, a szerződés értelmezése körében

álláspontját. A szerződési feltételek közérthető, egyértelmű megfogalmazása hiányában a GK 37 számú állásfoglalás IV. pontja, valamint a Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglaltak irányadóak. Változatlanul fenntartotta az első fokú eljárás során kifejtett azon előadását, hogy a szolgáltatási díj kifizetésére a járat törlésének elkerülése érdekében került sor.

A ... számú szerződés kapcsáni viszontkereset elutasítása körében vitatta, hogy lehetősége lett volna másik leszállóhelyet megjelölni; az alperes a természeti katasztrófát megelőzően, hónapokkal korábban kötött utazási szerződést, az, hogy egyes utasok az utazási szerződés módosításához hozzájárultak és más leszállóhelyet iktattak be, csak kivételesen fordult elő. A szerződés 6. pontjára történő hivatkozás is alaptalan, mert az alperes nem az út megkezdését követően mondta le a járat valamely részét, hanem a természeti katasztrófa okán, mely 2004. december 24-én következett be, így a ...-i leszállások 2005. január 23-tól szűntek meg. Tekintettel arra, hogy a felperesnek öt alkalommal nem kellett a ...-i leszállást teljesíteni, alkalmanként 600.000 forint, mindösszesen 3 millió forint szolgáltatási díj visszafizetésére köteles.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint téves az alperes azon fellebbezési hivatkozása, hogy 2005. november 14-ét követően semmilyen nyilatkozatot nem tett; aznap e-mailben válaszolt, 2005. november 30-án pedig levelet küldött.

A viszontkereset elutasítása körében fenntartotta azon álláspontját, hogy a szerződéseik nem a Ptk. 209/C. §-ában meghatározott körébe tartozók, a GK 37. számú állásfoglalásra vonatkozó érvelés sem fog helyt, mivel utóbbi kizárólag a Ptk. általános szerződési feltételei tekintetében fogalmaz meg részletes szabályokat.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a „vissza üres” és a „kifelé üres” megjelölések kiemelve alkalmasak figyelem felhívásra és tájékoztatásra, a kiemelés indoka a pénzügyi elszámolás alapjának megváltoztatása volt. Fenntartotta azon álláspontját, hogy az alperes a magyarországi repülőgépes utaztatás piacvezető szereplőjeként kellő szakértelemmel és szakmai tapasztalattal rendelkezik, így képviselői tisztában vannak a lényeges szakkifejezésekkel, ezek ismerete hiányára egyébként nem az alperes törvényes képviselője, hanem jogi képviselője nyilatkozott.

A ... számú szerződés vonatkozásában fenntartotta azon álláspontját, hogy a szerződés módosításakor az alperes nem kérte a díjak megváltoztatását. Emellett a természeti katasztrófa következtében csak néhány órás működési szünet következett be a járatok fogadásában.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének alperest 12.555.000 forint és járulékai megfizetésére kötelező rendelkezését nem érintette, az fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (3) bekezdése szerint jogerőre emelkedett.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a fellebbezéssel érintett körben a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Az alperes a fellebbezésében a keresetnek helyt adó ítéleti rendelkezést abban a körben nem tette vitássá, hogy az elsőfokú bíróság a 2005. július 20-i ... sorszámú szerződés 5.1. pontjában foglaltakat nem kötbérfelelősséget szabályozó rendelkezésként, hanem a Ptk. 320. § (2) bekezdése szerinti bánatpénz megfizetése esetén gyakorolható elállási jog kikötésének tekintette, ezen jogi álláspont elfogadása mellett változatlanul a szerződés megszűnésének az időpontját vitatta.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az elállás egyoldalú címzett jognyilatkozat, mely közlése esetén abban az esetben alkalmas a célzott joghatás kiváltására, ha a szerződés felbontására irányuló szándékot egyértelműen, határozottan tartalmazza. A fenti feltételeknek megfelelő jognyilatkozat önmagában a szerződés felbontására vezet, ezen jogkövetkezmény bekövetkeztéhez az elállás címzett általi elfogadására nincs szükség.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes 2005. november 14-én kísérlével - melyben a felperes választását kérte - két eltérő tartalmú jognyilatkozatot juttatott el a felperesnek; az egyik a szerződés módosítására, a másik a szerződéstől történő elállásra vonatkozott.

A kísérlével tartalmából következően az alperes a felperes akaratától tette függővé az elállásra irányuló jognyilatkozata hatályosulását, melyre a fent kifejtettek szerint nincs mód; a Ptk. 320. § (2) bekezdése alapján - jelen tényállás mellett, mely szerint az elállás az alperesnél merült fel - a szerződés felbontására nem a felperes tetszőleges választása vezethet, arra az alperes egyoldalú akarata alapján kerülhet sor anélkül, hogy az akaratközlésre a felperesnek egyáltalán nyilatkoznia kellene.

A fentiekből következően téves az alperes azon fellebbezési okfejtése, hogy a felperes választása okán az elállásra vonatkozó jognyilatkozata hatályosult, és az a szerződés 2005. november 14-i felbontására vezetett.

A Ptk. 4. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére alapított fellebbezési érvelés kapcsán rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy a szerződés 5.1. pontja az elállást annak közlése időpontjától függő összegű bánatpénz megfizetéséhez kötötte, így alapvetően az alperes érdekében állt a mindkét szerződő fél számára egyértelmű jogi helyzet mielőbbi megteremtése. Az alperes azonban 2005. november 14-én egyidejűleg két eltérő tartalmú jognyilatkozatot tett, a kísérlévében kért „választásra” határidőt nem szabott, a két időpont közötti felperesi nyilatkozatok ellenére (2005. november 14-i A/3 sorszám alatt csatolt e-mail, F/10 alatt csatolt 2005. november 30-i levél) elállását csak 2005. december 5-én gyakorolta jogszerűen, így a felperesi együttműködési kötelezettség megszegésére alaptalanul hivatkozott.

Mindezt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a 2005. július 20-án kelt szerződés az alperes elállásával 2005. december 5-én szűnt meg, a járatlanc indulása előtt 30 napon belül, így a felperes a keresetében a szerződés 5.1. pontja alapján, figyelemmel a Ptk. 320. § (2) bekezdésében foglaltakra, megalapozottan támasztott igényt az első járatlanc szolgáltatási díja 100 %-ának megfelelő bánatpénz megfizetésére.

Alaptalan az alperes fellebbezése a viszontkereset elutasítása körében is.

Helytálló az elsőfokú bíróság jogi álláspontja a szolgáltatási díj számítására vonatkozó szerződési rendelkezés tekintetében; az nem minősül a Ptk. 209/C. §-a szerinti általános szerződési feltételnek és nem tartozik a Ptk. 205. § (5) bekezdésével, illetve a GK 37. számú állásfoglalással szabályozott körbe.

A per nem vitás adatai szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szolgáltatási díj összege szerződéskötésenként egyeztetésre került, azt nem egyoldalúan a felperes határozta meg, abban az alperes közreműködhetett.

Ugyancsak helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az adott szolgáltatási díj összegéhez szorosan kapcsolódott a díjszámítás módja (seat, block seat), erre vonható következtetés abból, hogy a viszontkeresetben megjelölt valamennyi szerződésben a fenti két adat egymás mellett - azonos módon kiemelt, vastagított írásmóddal - került feltüntetésre (... szerződésnél 125.000 forint/block seat, ..., ... szerződésnél 99.000 forint, illetve 82.000 forint/block seat, ... szerződésnél 103.000 forint/seat, ... szerződésnél 104.000 forint/seat, ... szerződésnél 99.000/seat).

A díjösszeg és a díjszámítás fentiekben részletezett szoros együttes kezelésére és arra figyelemmel, hogy a 2004. augusztus 19-i szerződések egyeztetése során az okirat-tervezetek teljes terjedelmükben megküldésre kerültek az alperes részére (8/F/1-8/F/4 sorszám alatti fax-váltások), alaptalan az alperes azon viszontkereseti előadása, hogy a két adat közül csak a díjösszeg tekintetében egyeztetettek, így a díjszámítást általános szerződési feltételnek kell tekinteni, utóbbira önmagában abból sem vonható következtetés, hogy a 2004/2005. szezont megelőző szerződéskötések során a díjszámítás block seat módja nem változott.

A díjszámításra vonatkozó egyeztetést támasztja alá az is, hogy a 2004. augusztus 19-i szerződések 6. pontja szerint - eltérően a korábbi szerződésektől - a felperes az első járat teljes összegéről állított ki számlát az alperes felé a szerződés aláírásával egyidejűleg, ez a felperes állítása szerint megtörtént és a számlázást az alperes nem kifogásolta, azokat fenntartás nélkül kifizette. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az alperes eltérő jogi álláspontját abban az esetben közölhette volna, ha csak a járatlanc elkerülése érdekében teljesített.

A fentiekén túl a 2004. augusztus 19-i szerződések nem terjedelmes szövegezésű okiratok, átlagos figyelem tanúsítása mellett sem vesz igénybe a tanulmányozásuk

hosszabb időt, így helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az egyeztetések során az alperesnek módja volt a szerződések tartalmát mindenre - így a díjszámítás módjára is - kiterjedően részletesen megismernie.

A fellebbezéshez csatolt magánszakértői vélemény kapcsán a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

A felperes azon előadására, hogy a „seat” és „block seat” kifejezés a díjszámítás módjára utalt, az alperes az első fokú eljárás során a viszontkereseti kérelme előterjesztésekor nem tette vitássá, az utolsó tárgyaláson becsatolt, 2007. május 7-én kelt előkészítő iratában - bizonyítási indítvány előterjesztése nélkül - utalt arra, a fenti kifejezések módosulásából nem kellett tudnia, hogy rá nézve terhesebb díjszámítás kerül alkalmazásra.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a fellebbezéshez csatolt magánszakértői vélemény - amellet, hogy az alperes per adataival alá nem támasztott egyoldalú szakmai előadását tartalmazza - első fokú eljárás során történő előterjesztését kizáró körülmény nem állt fenn, így a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi feltételek teljesülése hiányában a jogorvoslati eljárás során nem vehető figyelembe.

Mindezért helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy a viszontkeresetben megjelölt számlák szerinti szolgáltatási díj visszafizetésére az alperes a szerződések részbeni érvénytelenségére hivatkozással alaptalanul támasztott igényt, követelésének jogalapja hiányában annak összegszerűsége külön vizsgálat tárgyát nem képezte.

Helytállóan járt el az elsőfokú bíróság a szerződés részbeni lehetetlenülésére alapított viszontkereseti kérelem elutasításakor is.

A ... számú szerződés és annak módosítása (F/9) egybevetése alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ...-sziget érintésének elmaradása nem jelentette a szerződés teljesítésének lehetetlenülését, a kialakult helyzetet az alperes kezdeményezésére szerződésmódosítással rendezték - két esetben másik leszállóhely megjelölésével - akként, hogy az eredeti szerződési rendelkezések, így a szolgáltatási díj összege is változatlan maradt. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, az alperesnek lehetősége volt valamennyi érintett járatlanc vonatkozásában másik leszállóhely megjelölése, ennek elmaradása okát, illetőleg esetleges akadályát az elsőfokú eljárás során az alperes nem adta elő. A szerződésmódosításban foglaltakra figyelemmel ezen viszontkereseti követelése olyan utólagos, egyoldalú igényérvényesítés, melynek sem jogi alapját, sem a követelés összegszerűségét kétségmentesen nem bizonyította.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak sem az alperes marasztalása, sem a viszontkereseti kérelem elutasítása vonatkozásában eltérő tényállás megállapítására, illetőleg eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, nem fellebbezett rendelkezését nem érintve.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó jogi képviseleti munkadíjból áll.

Budapest, 2007. december 6.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró